

Med hänvisning till antalet fastigheter (21), dessas storlek och områdets läge har fastigheterna inte ansetts ingå i en sådan samlad bebyggelse som förutsätts för skyldighet att ordna vattentjänster. Även fråga om hur snart kommunens skyldighet ska uppfyllas.

Bakgrund:

Genom två separata beslut den 9 mars 2011 förelade Länsstyrelsen i Habo kommun, med stöd av 6 och 51 §§ lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, vattentjänstlagen, att ordna allmän vatten- och avloppsanläggning för befintliga fastigheter i dels ett område i Eket, Österlid och en mindre del av Ebbarp (område 1), dels ett område i Ebbarp, Solberga och Aledal (område 2). Enligt besluten ska den allmänna vatten- och avloppsanläggningen vara beslutad och tagen i drift senast den 31 december 2014 i område 1. För område 2 gäller detta den 31 december 2015 såvitt avser den norra delen av området (Ebbarp) och den 31 december 2016 avseende den mellersta (Solberga) och den södra delen av området (Aledal). För område 2 har kommunen påpekat att delar av Aledal hör till en annan kommun. Länsstyrelsen har vidgått detta och gett in en reviderad karta över området.

Yrkanden:

Kommunen yrkade att Va-nämnden skulle undanröja besluten. I andra hand yrkade kommunen att de av länsstyrelsen beslutade tidpunkterna skulle ändras till att avse den 31 december 2023. För delområdet Aledal framställde kommunen inte något andrahandsyrkande.

Länsstyrelsen bestred kommunens yrkanden.

Kommunen:

Kommunens grundläggande uppfattning är att förutsättningarna i de berörda områdena inte svarar mot kriterierna i 6 § vattentjänstlagen för när en allmän va-anläggning är påkallad, och att de eventuella behoven under inga förhållanden är så överhängande att anläggningen behöver vara färdig förrän år 2023. En avgörande faktor för kommunens inställning är att det i samtliga fall är fråga om glesbebyggelse i typisk landsbygdsmiljö. Inte i något fall rör det sig om vad som brukar kallas "omvandlingsområden", det vill säga fritidshusbebyggelse med allt större inslag av permanentboende, utan befolkningsstrukturen har varit relativt konstant under de senaste decennierna, med mycket begränsad in- och utflyttning. – Kommunens översiktsplanering har inte framskridit så långt att den omfattar de i målen aktuella områdena. Däremot finns alla delområden utom Aledal med i den framarbetade va-planen, med preliminär målsättning att kunna erbjuda berörda fastigheter allmänna vattentjänster år 2023. Va-planen är ett verktyg i det långsiktiga samhällsbyggnadsarbetet, men eftersom inflyttnings- och exploateringstakten i kommunen är hög, kan planeringen behöva läggas om med kort varsel, och därför bör inte va-planeringen formaliseras eller preciseras mer än nödvändigt. Kommunens miljöförvaltning medverkar i arbetet med va-planerna. En annan viktig faktor i planeringen är allmänhetens efterfrågan på vattentjänster. Är efterfrågan i ett område stor, försöker man inrikta planeringen mot att tillgodose behoven så effektivt som möjligt. I förevarande fall är det dock fråga om landsbygdsbebyggelse utan några upplevda vatten- eller avloppsproblem, varför inga önskemål uttryckts från de boende om kommunalt vatten eller avlopp. Med tanke på områdets karaktär,

kan anläggningskostnaderna dessutom tänkas bli betydande med åtföljande risk för sär taxa, vilket ytterligare är ägnat att begränsa intresset. – Länsstyrelsens argumentering i sak övertygar inte. Till en början kan anmärkas att lagstiftarens avsikt aldrig har varit att låta regelverket runt vattenförvaltnings- och vattenskyddsområdena läggas till direkt grund för bedömningen av när en allmän va-anläggning är påkallad; den senare prövningen ska göras självständigt utifrån va-rättsliga kriterier. När det sedan gäller infiltrationsförutsättningarna tillbaka visas länsstyrelsens påstående att de inte skulle vara tillräckliga; i stället är de utmärkta. Vidare är länsstyrelsens uppgifter om tomtstorlekarna felaktiga. Således är den minsta berörda fastigheten i delområdet Eket-Österlid (Va 76/11) förvisso bara 372 kvadratmeter, men inte bebyggd med annat än ett enkelt garage och således obebyggd, och den näst minsta 972 kvadratmeter, medan samtliga återstående fastigheter är stora jordbruks- eller före detta jordbruksfastigheter. Således är påståendet att behovet skulle vara påkallat av tät samlad bostadsbebyggelse inte riktigt. – I avvaktan på länsstyrelsens ställningstagande har kommunens miljökontor avstått från att ålägga enskilda fastighetsägare med bristfälliga avlopp att uppgradera sina enskilda anläggningar, eftersom man inte velat tvinga på dem arbete och kostnader som skulle bli onyttiga om en allmän anläggning skulle behöva byggas ut. – Det finns också skäl att ifrågasätta hur noggrant länsstyrelsen utrett behovet av en allmän anläggning, eftersom man inte ens tycks ha övervägt andra möjligheter att komma tillrätta med de påstådda problemen, som att uppgradera de befintliga enskilda eller samfälliga anläggningarna. Inte heller har man uppdragit åt kommunen att undersöka den möjligheten. Kommunen ifrågasätter också kontinuiteten i länsstyrelsens arbete. De första kontakterna från länsstyrelsens sida togs år 2008, och därefter hörde kommunen inte ytterligare av länsstyrelsen förrän man nåddes av de nu överklagade besluten. Avslutningsvis måste påpekas att länsstyrelsens beslut (563-682-2011) omfattar ett antal fastigheter i sydöstra Aledal som inte är belägna inom Habo kommun.

Länsstyrelsen:

Länsstyrelsens miljöenhet har länge ägnat sig åt va-frågorna, men arbetet intensifierades när regeringen inför år 2009 ålade länsstyrelserna inom vissa vattendistrikt att utveckla insatserna för att nedbringa utsläppen från enskilda avlopp och förstärka tillsynen över kommunernas skyldighet att inrätta verksamhetsområden enligt 6 § vattentjänstlagen. Länsstyrelsen började med att infordra en rad uppgifter från de tretton kommunerna i länet. Därefter systematiserades och samordnades informationen med utgångspunkt från det parallellt pågående arbetet med vattenplaner och vattenskyddsområden, varefter seminarier anordnades i var och en av kommunerna. För Habos del identifierade länsstyrelsen ett antal kritiska områden som rangordnades efter angelägenhetsgrad. Sedan man förhört sig om vilka åtgärder kommunen planerade för att lösa problemen, avgjorde länsstyrelsen var behoven bedömdes vara så stora att det var nödvändigt att åstadkomma allmänna va-anläggningar. Här efter fick kommunerna möjlighet att yttra sig över bedömningen. Hela arbetsgången är utförligt återgiven i besluten (...). – För Habos del var länsstyrelsen i huvudsak nöjd med kommunens utbyggnadsplaner, även om tidpunkten för utvidgningen i de kritiska områdena bedömdes ligga för långt bort – först år 2023. Enligt förarbetena till vattentjänstlagen ska utbyggnaden av den allmänna anläggningen äga rum skyndsamt efter att behovet är identifierat och därför har länsstyrel-

sens beslut inneburit att utbyggnadsfristen stramats upp jämfört med kommunens egen plan. Föreläggandena har begränsats till de, enligt länsstyrelsens bedömning, allra mest angelägna områdena. Underlaget har främst bestått i kommunens egna uppgifter, analyser av GIS-data och viss annan utredning. Såvitt är känt har miljönämnden i Habo inte gjort några särskilda ansatser för att få till stånd enskilda lösningar i något av de berörda delområdena, vilket däremot är fallet i Fiskebäck som därför inte omfattas av de nu aktuella besluten. Länsstyrelsen utesluter inte att uppgraderade enskilda lösningar eller andra småskaliga lösningar kan vara motiverade i vissa fall, även om en allmän anläggning är att föredra. – I närområdet finns tre vattenområden med särskilt framträdande skydds- och bevarandevärden: Vättern, Domneån och Lillån. Av dem är hela Vättern på väg att bli vattenskyddsområde, medan delar av Domneån och Lillån har föreslagits få sådant skydd. Områdenas föreslagna utsträckning inom Habo kommun framgår av aktbil 20 (Va 75/11). Vättern och Lillån har bedömts som riksintressanta för sina natur- och kulturvärden. Domneån har bedömts som regionalt och geologiskt värdefull och är naturreservat i sin helhet. Både Domneån och Lillån är klassade som nationellt värdefulla vattendrag för fiske, och det bör påpekas att fiskbestånden i Lillån har reproduktionssvårigheter på grund av den dåliga vattenkvaliteten. Naturvärdena i anslutning till Lillån anses större än de till Domneån. Av de nu berörda vattendragen är samtliga utom Domneån Natura 2000-klassade. Vätternområdet är underkastat 38 punkter enligt vattenmyndighetens tillämpningsnormer för att åstadkomma god vattenstatus, enligt gällande miljökvalitetsnormer. Förslagen till blivande vattenskyddsområden tillsammans med de vatten som klassats som nationellt värdefulla är utmärkta i aktbilaga 19. – När det gäller skyddsklassningens koppling till de i målet föreslagna verksamhetsområdena, är delområdena Ebbarp, Solberga och Aledal (Va 75/11) viktigast ur övergödningssynpunkt, eftersom de dels är relativt välbefolkade, dels är relativt nära belägna redan befintliga verksamhetsområden, låt vara i en angränsande kommun. I fråga om delområdena Eket och Österlid (Va 76/11) är det främst behovet att skydda dricksvattentillgången som föranlett beslutet. Habo kommun är känslig när det gäller dricksvatten eftersom den allmänna dricksvattenanläggningen saknar egna reguljära vattentäkter. I området är infiltrationsförutsättningarna mindre goda samtidigt som avståndet till Vättern är litet. Att det är nära till närmaste befintliga verksamhetsområde, även det i en grannkommun, har också vägts in i bedömningen. I fråga om området Aledal (Va 75/11) vidgår länsstyrelsen att det i kartbilagan till beslutet utmärkta verksamhetsområdet av misslag blivit för stort.

Utredning i Va-nämnden: Va-nämnden har (...) verkställt besiktning på platsen.

Kommunen har efter Va-nämndens besiktning av områdena upprättat och gett in redovisningar av avloppssituationen för de enskilda fastigheterna. I Va-nämnden har kommunen också redovisat sin i juni 2011 antagna va-policy.

Efter besiktningen har parterna i frågan om vilken betydelse som verksamhetsområdets utformning har för förhållandena i Domneån, särskilt i anslutning till området Aledal beretts tillfälle att närmare redovisa sin syn.

Länsstyrelsen har i den frågan anfört följande.

Kommunen har i sin senaste redovisning av avloppsstandarden i området angivit att Ebbarp har 27 stycken enskilda avlopp varav 12 stycken är fullt godkända, 6 stycken behöver åtgärdas och 9 stycken är underkända. Avseende Solberga- Aledal har kommunen redovisat 19 stycken avloppsanläggningar varav 6 stycken är godkända, 6 stycken behöver åtgärdas och 7 stycken är underkända.

Aledal är det område som ligger allra närmast Domneån. Av de 19 anläggningar som finns inom Solberga-Aledal finns totalt 5 stycken inom Aledal. Nästan hälften av de underkända avloppen, 3 stycken, finns i detta område. Vidare ingår Domneån förbi Aledal upp till och med Klerebodammen i det föreslagna vattenskyddsområdet för Vättern. Förslaget innebär vattenskyddsområde 50 meter på ömse sidor om huvudfåran. Länsstyrelsen anser av dessa skäl att Aledal inte bör uteslutas från det område där kommunalt avlopp behöver anordnas.

Kommunen har anfört följande.

Länsstyrelsen vidhåller i sitt yttrande av Aledal ska kvarstå som ett område där kommunalt avlopp behöver anordnas. Man motiverar detta med att det finns 3 underkända enskilda avlopp i området, samt att Domneån som sträcker sig förbi Aledal upp till och med Klerebodammen, ingår i det föreslagna vattenskyddsområdet för Vättern.

I förslaget till vattenskyddsföreskrifterna för Vättern finns inga restriktioner för enskilda anläggningar som är dimensionerad för mindre än 50 pe, och vid större anläggningar ställer föreskrifterna endast krav på larmat bräddavlopp.

Habo kommun anser att det finns förutsättningar för enskilda avlopp även i Aledal, och att de tre anläggningar som i dagsläget är underkända inte motiverar att kommunalt avlopp ska behöva anordnas.

Va-nämnden yttrade:

Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska *kommunen*

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.

Det sagda framgår av 6 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, vattentjänstlagen. Länsstyrelsen får enligt 51 § vattentjänstlagen förelägga kommunen att fullgöra skyldigheten enligt 6 §.

Länsstyrelsen och kommunen är viss mån ense i frågan om de aktuella områdena har ett sådant behov av allmänna vatten- och avloppstjänster som avses i 6 § vattentjänstlagen. Kommunen har dock i sin va-plan angett att områdena (utom Aledal) ska vara utbyggda först under år 2023. Parterna är också oense om huruvida de aktuella områdena innefattar sådan samlad bebyggelse som anses krävas för att en utbyggnadsskyldighet ska kunna aktualiseras.

Eket, Österlid och mindre del av norra Ebbarp (område 1)

Utredningen visar att det är fråga om 16 fastigheter i Eket/Österlid och fem fastigheter i den mindre delen av norra Ebbarp. Av bilaga 1 till länsstyrelsens beslut, ärende nr 583-683-2011, framgår hur fastigheterna är lokaliserade. Antalet bostadshus har angetts till 25.

Antalet fastigheter ligger på gränsen till vad som i sig anses utgöra en samlad bebyggelse. Här tillkommer den omständigheten att det i flertalet fall är fråga om stora fastigheter och att byggnaderna därför ligger relativt långt ifrån varandra. De ligger också så långt ifrån område 2 (Ebbarp, Solberga och Aledal)

att fastigheterna där inte bör påverka bedömningen. Området Eket, Österlid och mindre del av norra Ebbarp kan därför inte i sig utgöra en sådan samlad bebyggelse som normalt har ansetts krävas för utbyggnadsskyldighet. (Jfr prop. 2005/06:78 s. 42.) De av länsstyrelsen redovisade skälen utgör inte heller tillräcklig grund för att ändå anse kommunen vara utbyggnadsskyldig.

Det sagda innebär att Va-nämnden anser att länsstyrelsens beslut i ärende nr 583-683-2011 nu bör upphävas.

Ebbarp, Solberga och Aledal (område 2)

Länsstyrelsens beslut har enligt vad som angetts på s. 11 första stycket andra meningen under rubriken ”Sammanfattande bedömning” motiverats av hälso-skyddsskäl. På samma sida och ovanför samma rubrik har även miljörekvisitet ansetts uppfyllt.

Den fråga Va-nämnden har att bedöma får därför anses vara om det funnits skäl att till skydd för människors hälsa eller miljön förelägga kommunen att fullgöra skyldigheten enligt 6 § vattentjänstlagen att tillgodose behovet av allmänna vattentjänster genom en allmän va-anläggning. Va-nämnden gör i den frågan följande bedömning.

Antalet fastigheter inom Aledal (5) är i sig så litet att det inte kan anses utgöra en samlad bebyggelse. Vidare ligger Aledal topografiskt och avståndsmässigt avskilt på ett sådant sätt från Solberga och Ebbarp att det inte heller tillsammans med dessa mer nordliga områden kan anses ingå i vad som avses med samlad bebyggelse. (Jfr a. prop. s. 42.)

Va-nämnden finner att de av länsstyrelsen redovisade skälen för utbyggnad i Aledal inte utgör tillräcklig grund för att frångå normala krav på samlad bebyggelse. Detta innebär att länsstyrelsens beslut bör upphävas till den del det avser detta område.

Området Ebbarp/Solberga innefattar ca 50 fastigheter. Bostadshusen är i jämförelse med område 1 väsentligt mer koncentrerade. Detta område uppfyller de krav på samlad bebyggelse som normalt ställs för att en utbyggnadsskyldighet ska kunna aktualiseras.

Om avloppsförhållandena inom området har utredningen kompletterats efter Va-nämndens besiktning. Parterna synes nu vara överens om att det inom det med länsstyrelsens beslut avsedda området Ebbarp/Solberga (utan Aledal) finns avlopp för drygt 10 fastigheter med beteckningen Habo Solberga och i anslutning till dessa finns avlopp för ca 10 fastigheter med beteckningen Habo Ebbarp. I nämnda del av området anges 5 avlopp vara utdömda och för 5 anges att krav kommer att ställas. För området Ebbarp/Solberga (utan Aledal) i övrigt (den södra delen) synes parterna vara överens om att det finns avlopp för drygt 30 fastigheter med beteckningen Habo Ebbarp. Av dessa anges 10 vara utdömda och för 6 anges att krav kommer att ställas.

Av förarbetena till vattentjänstlagen kan inte utläsas några särskilda krav på olägenheternas omfattning eller på att den allmänna anläggningen påtagligt ska

minska dessa. Det finns därför inte stöd för att ställa upp sådana förutsättningar vid bedömningen av behovet av en allmän anläggning för att tillgodose skyddet för människors hälsa. För att det s.k. miljörekvisitet ska anses vara uppfyllt krävs enligt förarbetsuttalanden (a. prop. s. 45) att det kan förväntas att den allmänna va-anläggningen förhindrar eller åtminstone väsentligt motverkar påtagliga olägenheter för miljön. Utredningen ger inte ett tydligt stöd för att så är fallet.

Utredningen visar att det har varit problem med och alltjämt föreligger inte obetydliga problem med omhändertagandet av avloppsvatten från fastigheterna i området. Totalt innehåller området nu drygt 50 enskilda avlopp av vilka 15 är utdömda och 11 anses kräva förbättringar. Det saknas en samlad lösning av avloppsfrågan för området i sin helhet.

Förelägganden gentemot enskilda fastighetsägare att vidta åtgärder med befintliga enskilda anläggningar eller att anlägga nya sådana uppfyller inte, när omfattningen av problemen är så stor som nu, kommunens skyldighet att tillgodose hela områdets behov av en väl fungerande avloppslösning. De redovisade avloppsförhållandena innebär att det med hänsyn till skyddet för människors hälsa får anses föreligga behov att ordna avlopp i ett större sammanhang inom området Ebbarp/Solberga.

Som länsstyrelsen har funnit tillgodoses behovet av omhändertagandet av avloppsvattnet i aktuellt område bäst genom en allmän va-anläggning. Förutsättningarna för länsstyrelsen att förelägga kommunen att ordna avlopp genom en allmän avloppsanläggning är uppfyllda. I beslutsmeningen förelägger länsstyrelsen kommunen att för området bestämma verksamhetsområde för avlopp samt att sörja för att en va-anläggning kommer till stånd. Föreläggandet får uppfattas som en upplysning om för vilket område en allmän anläggning behövs och inte om exakt vilka fastigheter som ska ingå.

Länsstyrelsen beslut omfattar enligt sin ordalydelse även vattenförsörjningen i området. Utredningen ger dock inte stöd för att det även i denna del skulle föreligga ett sådant behov som avses i 6 § vattentjänstlagen. I den delen bör därför länsstyrelsens beslut upphävas.

Parterna har olika uppfattningar om när behovet av avloppsanläggning ska tillgodoses. Enligt 6 § vattentjänstlagen ska ett konstaterat behov för befintlig eller blivande bebyggelse snarast tillgodoses. Eftersom avsikten med den allmänna anläggningen är att sörja för omhändertagandet av avloppsvattnet på lång sikt och då faran för olägenheter inte är akut så bör kommunens yrkande om en längre genomförandetid kunna bifallas. I denna del gör Va-nämnden följande bedömning.

Habo kommun har redovisat vad som framstår som en förhållandevis genomtänkt och genomarbetad policy för hanteringen av va-förhållandena i kommunen och för utbyggnaden av den allmänna va-anläggningen. Inom kommunen har också upprättats en va-plan för perioden fram till år 2025. Den innehåller en redovisning av under nämnda period planerade va-projekt. Av planen framgår också de förväntade kostnaderna för olika projekt. Planen har antagits av

kommunfullmäktige. Antagandet gjordes visserligen först den 16 juni 2011 men som redovisas i länsstyrelsens beslut så hade länsstyrelsen vid tiden för sitt beslut kunskap om den pågående beredningen inför kommunfullmäktiges beslut och viss kännedom om tidsplanerna för området.

Av planen framgår att områdena har prioriterats i två kategorier (Prio 1 och 2). Den ena kategorin av områden ska vara utbyggd inom en 5-årsperiod, dvs. senast under 2016. Den andra kategorin, till vilken det nu aktuella området har hänförts, ska vara utbyggd inom en 15-årsperiod, dvs. senast under 2026.

Utbyggnaden av det nu aktuella området har angetts skola vara klar senast under år 2023. Inom sin kategori har Ebbarp/Solberga och Eket/Österlid högst prioritet. Inom kategorin Prio 1 ska det minst prioriterade området vara klart under år 2016.

Ett, i förhållande till va-planen, visst tidigareläggande av utbyggnaden i Ebbarp/Solberga synes inte kräva att något annat va-projekt senareläggs men skulle i och för sig kräva att viss finansiering tidigarelades. Det skulle också ställa andra krav på kommunen, bl.a. avseende tillgång till personella resurser. Även markåtkomstfrågor m.m. torde behöva påskyndas. Eftersom det sista området inom kategori 1 anges vara klart under år 2016 och det första efter nu aktuella områden ska vara klart först under år 2025 finns det dock även med kommunens utgångspunkter ett inte obetydligt utrymme för ett tidigareläggande.

När det gäller betydelsen av utbyggnadsplaner redovisades i propositionen till vattentjänstlagen att eftersom huvudmannen enligt lagförslaget inte längre kommer att kunna bestämma verksamhetsområdet själv, kommer huvudmannen att behöva en större möjlighet att genomföra utbyggnaden efter sin egen planering. Huvudmannen ansågs därför böra ha rätt att följa en egen, antagen plan för att ordna en allmän va-anläggning, så länge inte detta görs i syfte att förhåla genomförandet av beslutet om verksamhetsområdet. Huvudregeln om att den behövliga anläggningen ska komma till stånd snarast ansågs därför behöva kompletteras med en uttrycklig föreskrift om att arbetena får utföras i den ordning som följer av huvudmannens utbyggnadsplan. (A. prop. s. 69 f.)

En bestämmelse härom har också intagits i 17 § vattentjänstlagen. Bestämmelsen innebär att *huvudmannen* får vänta med att utföra de anläggnings- eller utbyggnadsarbeten som är nödvändiga för att en fastighetsägare ska kunna använda anläggningen, om arbetena

1. behöver samordnas med andra arbeten och samordningen annars skulle väsentligt försvåras, och
2. utförs i den ordning som följer av huvudmannens utbyggnadsplan.

Bestämmelsen anses innebära att det finns två oberoende grunder för anstånd med utbyggnaden (jfr Vattentjänstlagen, En handbok, Jörgen Qviström s. 108 och a. prop. s. 140). En va-plan kan således vara tillräcklig för att motivera en viss utbyggnadsordning.

Kommuners i 6 § vattentjänstlagen reglerade skyldigheter att ordna vattentjänster bör ses i detta ljus och hänsyn bör därför tas till befintliga utbyggnadsplaner. Va-nämnden har normalt inte underlag för att ta ställning till prioriteringar i en va-plan. En överprövning av i vilken ordning som utbyggnader till olika områden ska ske bör normalt sett inte heller ankomma på Va-nämnden att göra. Den önskade utbyggnadstakten bör i stället bedömas utifrån de kriterier som har angetts i denna bestämmelse.

Av bestämmelsen framgår att utbyggnadsbehovet kan avse att tillgodose såväl befintlig som *kommande* bebyggelse. Det säger sig självt att när utbyggnaden motiveras av kommande bebyggelse så kan kravet på snar utbyggnad inte ställas lika högt. Länsstyrelsens nu aktuella beslut avser befintliga fastigheter och det har motiverats av nuvarande avloppssituation. Det är också detta som har varit Va-nämndens utgångspunkt för bedömningarna.

Det finns i normalfallet inte något utrymme för att beakta annat än miljö- och hälsomässiga krav vid bedömningarna. Om en kommun, i enlighet med vad som ovan har redovisats, har realistiska möjligheter att utföra en utbyggnad tidigare än vad som anges i va-planen så ska därför planen kunna frångås. I förarbetena har det också, såsom framgått ovan, ansetts att en huvudmannen har rätt att följa en egen plan endast så länge detta inte görs i syfte att förhala genomförandet av beslutet om verksamhetsområdet (se a. prop. s. 70).

Ett frångående av Va-planen bör ske i detta fall. Va-nämnden anser mot bakgrund av förhållandena i området och va-planens utformning i övrigt att den tid inom vilken utbyggnaden ska vara klar bör bestämmas till två år efter utbyggnaden i det sista området inom planens kategori 1, dvs. den 31 december 2018.

*Beslut den 30 november 2012, BVa 84
Mål nr Va 75-76/11*